

Bức Tường Đá Đen

Ngọc Hạnh

Tuần lễ vừa qua vợ chồng người cháu gọi bằng cô từ Cali đến Virginia thăm tôi . Đã lâu cô cháu chưa gặp nhau, chỉ liên lạc qua điện thoại hay điện thư mà thôi. Mấy lần hai cháu định đi thăm cô nhưng việc nhà việc sở lẫn lộn mãi nay nhân dịp được nghỉ lễ “Chiến Sĩ Trận Vong “(Memorial Day) hai cháu quyết định ghé Virginia thăm cô và các em họ trên đường đi Luân đôn dự lễ tốt nghiệp con gái. Từ Cali bay thẳng đến Luân Đôn giá máy bay rẻ hơn từ Washington DC đi Luân đôn dù đường bay ngắn hơn.

Tháng 5 vẫn còn mùa Xuân, thời tiết mát mẻ, khí hậu Virginia rất đẹp. Trời không lạnh cũng không nóng nực. Mưa Xuân đủ ướt đất cho hoa cỏ xanh tươi mát mắt. Công viên và tư gia sân cỏ xanh mướt, hoa các loại đua nhau nở rộ quyến rũ bướm ong. Cháu cho biết San Jose thời tiết năm nay hơi bất thường, tháng 5 mà có hôm còn lạnh, ra đường phải mặc ấm. Hai cháu chẳng lạ gì vùng Hoa thịnh đôn nên chỉ loanh quanh ở nhà với cô và các em cho đến một hôm vào gần cuối tuần, lúc đi thủ đô Washington DC, hai cháu muốn ghé thăm bức tường đá đen “ Đài tưởng Niệm Cựu Chiến Binh Chiến Tranh Việt Nam” (VietNam Veterans Memorial)



Tôi cũng chưa biết bức tường dù cư ngụ vùng thủ đô gần 40 năm. Đến các đài Tưởng Niệm các chiến sĩ tôi bùi ngùi xót xa cho gia đình họ, cho những góa phụ cô đơn và các con mồ côi thiếu sự chăm sóc của cha thân yêu dù . Tôi có đọc báo, xem tin tức cách đây mấy mươi năm khi mới khánh thành bức Tường Đá Đen nhưng toàn là hàm thụ chưa thấy tận nơi bao giờ. Bà con bạn bè ở xa về chơi đều được các con cháu đưa đi thăm thủ đô và bức tường ghi tên những chiến binh Hoa Kỳ và người ngoại quốc đã chết hoặc mất tích trong chiến tranh Việt Nam . Lần này tôi cùng đi với các cháu có lẽ vì tôi thấy một số xe mô tô ồn ào chạy trên đường phố nhắc tôi nhớ còn vài ngày nữa là đến ngày lễ “ Chiến Sĩ Trận Vong “. Các cựu chiến binh năm nào cũng đến thủ đô đến từ các tiểu bang khác để dự lễ, mỗi người một chiếc mô tô, chẳng ai đèo ai .

Chúng tôi đến khu công viên quốc gia Washington DC tìm chỗ đậu xe cũng dễ vì không phải ngày cuối tuần nhưng phải đi bộ khoảng ngắn. Đi vào cuối tuần gay go hơn nhiều, khó tìm chỗ đậu, tốt hơn là đi Metro vừa nhanh vừa khỏi tìm chỗ đậu xe khó khăn. Bức tường Đá Đen nằm trong khu công viên quốc gia, diện tích 8.100 m2, gần khu vườn cây. Nơi đây mát mẻ nhờ cây cao cho bóng mát, dưới đất thảm cỏ xanh mướt êm như nhung, lối đi bằng phẳng phiêu. Những băng ghế đặt rải rác theo lối đi cho khách nghỉ chân. Những người đi viếng bức tường đủ sắc tộc, Ấn Độ, người da trắng, da đen, da vàng, trẻ em ,người lớn , nam , nữ, cụ già, có em bé trong xe nôi cho mẹ đẩy đi. Ngày thường không mấy đông nhưng vào cuối tuần hay ngày lễ nơi này rất đông người thăm viếng. Người già , trẻ , thanh niên thanh nữ, chen chúc trên con đường ngắn. Hôm tôi đến có những vị mặc quân phục đứng tuổi đến viếng bức tường, dò tìm tên



người thân trên bảng đá đen. Họ còn đặt tờ giấy trắng lên tên người đã mất, chà sát mạnh tay để in tên người đã mất vào tờ giấy trắng. Dưới chân bức tường rải rác một vài cành hoa hay nguyên cả bó hoa tươi.

Mới vào khu vườn đã thấy tượng 3 quân nhân mang súng bằng đồng đứng trên bục gần bức tường. Ba người nhưng khác màu da: 1 da đen, 1 da trắng, và một người quốc tịch khác, người Á Châu? Một số du khách

đứng chờ chụp ảnh kỷ niệm với bức tượng, có người chăm chỉ đọc những dòng chữ ghi trên bảng đồng dưới chân, phía trước tượng. Cách khoảng ngắn cũng trong công viên có tượng mấy phụ nữ cũng bằng đồng, đang đỡ người nam mặc quân phục, một thương binh ? Tôi không xem được bảng chú thích nơi chân tượng nên không biết họ là ai. Mọi người chỉ muốn vào xem bức tường Đá Đen. Tuy khu vực này mát mẻ nhờ có bóng cây nhưng nơi bức tường thì nắng, chẳng có bóng cây nào cả.

Từ trước tôi vẫn nghĩ Bức Tường Đá Đen hình vuông dài nhưng không phải quý vị ơi, tường hình chữ V, trải dài từ cao đến thấp, không cùng một chiều cao đâu. Chỗ cao nhất 3 mét và chỗ thấp nhất 20cm, dài 150 m ghép lại bằng 72 tấm đá hoa cương quý màu đen mang về từ Bangalore, Ấn Độ, ghi tên hơn 58,276 người Mỹ và ngoại quốc đã chết hay mất tích trong chiến tranh Việt Nam (tháng 5/2019). Trong số này có 8 phụ nữ, 16 nhà truyền nhà giáo, 1200 người mất tích. Lúc đầu chỉ có 57,937 người có tên trên bảng đá đen lạnh lẽo mà thôi.

Đứng nơi “Bức Tường” quý vị có thể nhìn thấy cây “bút chì” (Washington Monument) đỉnh nhọn và cao ở xa xa. Theo tài liệu công viên Tường Đá Đen xây từ 26/3/82 khánh thành 9/11/82, tốn khoảng 9 triệu mỹ kim. Tác giả bản vẽ là cô Maya Lin, sinh viên kiến trúc đại học Yale lúc cô mới 21 tuổi, người Mỹ gốc Hoa. Tuy gốc người Hoa nhưng cô sinh trưởng ở Ohio, Hoa Kỳ. Bản vẽ cô được chọn trong hơn cả ngàn bản vẽ các kiến trúc sư khác. Bức tường màu đen, tên người khắc vào bức tường màu trắng. Dù hơn 30 năm tường vẫn sạch sẽ không bám bụi bẩn

Được biết mỗi chủ nhật thứ II trong tháng từ tháng 4 đến tháng 10 có nhóm người tình nguyện nam và nữ đến sẵn tay áo nhúng khăn vào nước sà phòng cọ rửa bức tường kỷ niệm. Họ là cựu nam, nữ chiến binh Hoa kỳ trong chiến tranh Việt Nam. Tôi liên tưởng hình ảnh những người mang hoa thắm mộ người thân trong các nghĩa trang. Họ đâu chờ đến đúng ngày kỷ niệm. Việc làm của họ người ngoài nhìn vào có vẻ như nhằm chán vô nghĩa nhưng thực ra được gần bức tường có ghi tên người thân cũng ấm áp, làm nhẹ nỗi đau buồn ít nhiều. Nếu không đoàn người đi mô tô đâu bỏ công vượt hàng ngàn dặm đường xa thăm bức tường kỷ niệm mỗi năm. Tôi chợt nhớ bà hàng xóm cũ. Hai vợ chồng bà có người con trai duy nhất đã tham gia chiến tranh Việt Nam và mất trước khi Mỹ rút quân 2 tuần. Bà kể lại với giọng thản nhiên nhưng tôi biết bà đau lòng khi nhắc lại chuyện cũ. Thật không hiểu được, tuổi trẻ, con một, nhà khá giả lại đi tham dự cuộc chiến ở quốc gia xa lắc xa lơ, thiếu tiện nghi vật chất, để cho cha mẹ lo sợ nhớ thương. Sau này ông bà bán gian nhà đang ở rộng rãi, mua nhà khác nhỏ hơn một tầng để khỏi phải leo lầu vì bệnh thấp khớp của ông không bớt lại càng ngày càng nặng. Lúc bán nhà Bà mời tôi sang nhà bà chơi bảo thích gì thì lấy và bà nói đùa là “trừ cái đàn piano” vì bà là giáo sư dạy đàn. Nhìn hình con trai bà, một thanh niên khôi ngô sớm vĩnh viễn ra đi cho quê hương Việt Nam, buồn ơi là buồn. Định mệnh trở trêu, tre khóc măng. Phải chi bảo vệ cho chính quê hương mình thì cam chịu đã đành... Chồng bệnh, con mất sớm nhưng xem bà có vẻ bình an có lẽ nhờ ở đức tin mạnh mẽ chẳng. Tôi thấy ông bà đi nhà thờ mỗi chủ nhật và thường đến thăm bức Tường Đá Đen ở thủ đô dù chẳng phải ngày lễ. Thật ra Bức Tường Đá Đen cách hồ Tidal Basin thơ mộng thủ đô Washington DC không bao xa, có thể đi tản bộ trước hay sau khi thăm Bức Tường cũng tiện lắm: gió mát, cảnh trí an lành thanh nhã.



Theo cháu tôi công viên quốc gia thủ đô Hoa Thịnh Đốn, nơi có các đài kỷ niệm đã thu hút người thăm viếng đông nhất nước, 4, 5 triệu du khách mỗi năm... Hai vợ chồng cháu tôi rời Virginia vài ngày trước lễ “Chiến Sĩ Trận Vong” nhưng đã thấy các đoàn mô tô to ồn ào chạy trên đường lộ hướng về thủ đô. Tuy nhiên họ chưa vào thành phố chỉ ngụ các khách sạn ở ngoại ô vùng Virginia, hàng chục chiếc mô tô đậu kín bãi đậu xe. Nhìn là biết họ từ xa về, áo chắn gió, mũ bảo vệ, kính đen thật to... Chiếc xe thì to gấp rưỡi chiếc xe mô tô bình thường, tiếng máy nổ cũng ròn hơn các xe mô tô nhỏ..

Lễ Chiến Sĩ Trận Vong

Theo tôi biết các tiểu bang Hoa kỳ đều có tổ chức lễ “Chiến Sĩ Trận Vong” vào thứ hai tuần lễ cuối cùng của tháng 5 nhưng có lẽ thủ đô Hoa Thịnh Đốn tổ chức trọng thể nhất

theo màn ảnh truyền hình và youtube bạn bè gửi cho xem. Các cuộc diễn hành đẹp mắt, y phục, đi đứng trang nghiêm từ các học sinh đến các đoàn thể, các binh chủng khác nhau... Các đoàn quân nhạc với nhạc khí sáng ngời, y phục thẳng nếp. Các màn múa súng điều luyện vui mắt. Ở nghĩa trang quân đội Arlington trước mỗi mộ bia đều có cắm lá cờ Hoa kỳ nhỏ.

Có lẽ quý vị cũng đã xem diễn hành trên màn ảnh rồi. Tôi chỉ muốn nói đến sự hiện diện của các hội đoàn và công đồng người Việt vùng Maryland, Virginia và Washington DC trong buổi diễn hành. Tôi nghĩ đồng bào hải ngoại sẽ vui thấy đại kỳ và cờ Việt Nam phát phới trong buổi lễ, các tà áo dài phụ nữ Việt tha thướt xuất hiện trong đoàn diễn hành long trọng và trang nghiêm ở Washington DC. Xin cảm ơn chị Bé Bảy, phóng viên và nhiếp ảnh gia Nhất Hùng chuyển cho xem hình ảnh buổi lễ.

Đoàn Mô-Tô Rolling Thunder:



Trong 32 năm nay vào ngày lễ “Chiến sĩ Trận Vong” từ các tiểu bang khác, cả ngàn người lái mô tô trải qua bao nhiêu ngàn dặm, chịu nắng gió nhọc nhằn dự lễ Chiến Sĩ Trận Vong. Có tài liệu cho biết năm 2018 khoảng 100.000 người lái xe mô tô về thủ đô dự lễ. Họ về để tưởng nhớ, viếng thăm, vinh danh các cựu chiến binh anh dũng, các đồng đội đã vì lý tưởng cao quý, hy sinh cuộc sống riêng tư an lành tốt đẹp, tham gia chiến tranh Việt Nam, một quốc gia xa xôi khác tiếng nói màu da với người Hoa kỳ. Một số những người này bỏ mình nơi xa lạ, không ai ruột thịt thân yêu trong giờ phút lâm chung, vĩnh biệt trần gian vì lòng muốn giúp quốc gia đồng minh. Đoàn xe mô tô phủ bụi đường xa được dân chúng thủ đô nhiệt liệt hoan nghinh, đón chào. Tiếng máy xe ồn ào, âm ỹ vang dội cả khu phố khi đoàn xe đi qua. Ngày thứ hai 27/5/19 họ tập trung và khởi hành từ bãi đậu Pentagon vào buổi trưa, đi qua Memorial Bridge, đại lộ Constitution đến West Potomac Park. Điểm cuối là Vietnam Veterans Memorial. Tôi chỉ xem trên màn ảnh, có thể không đầy đủ...

Thường đoàn Rolling Thunder đến Washington DC vào cuối tuần, thăm viếng vài nơi thủ đô, chuyện trò với các đoàn thể, người quen... và chính thức dự lễ Chiến sĩ Trận Vong vào ngày thứ hai. Năm 2019 là năm cuối cùng đoàn Rolling Thunder tham dự diễn hành ngày lễ Memorial Day ở Washington DC. Họ mệt mỏi vì tuổi cao và đường xa chẳng? Tôi không biết lý do nhưng nghĩ người trẻ nhất cũng đã 62 tuổi vì chiến VN chấm dứt năm 1975.

Được biết Rolling Thunder thành lập năm 1987 với số thành viên khiêm tốn, năm kế tiếp 1988 có 2500 người tham dự và từ đó đến nay năm nào họ cũng về thủ đô dự lễ Chiến Sĩ Trận Vong. Từ đây về sau mỗi năm vào tháng 5, dân chúng vùng thủ đô hết còn nghe tiếng máy xe mô tô ồn ào của những cựu chiến binh thân thương trên đường phố, hình ảnh quen thuộc với dân chúng. Nhìn bề ngoài những người này trông bặm trợn, hùng hổ như kẻ giang hồ nhưng thật ra tình cảm họ thân thiết đậm đà với chiến hữu, đồng đội. Trông cách họ chịu khó vượt bao ngàn dặm đến thăm đài kỷ niệm, kiên nhẫn dò tìm tên người thân hay đồng đội trên bức tượng đá vô tri lạnh ngắt thì biết.

Đi viếng đài tưởng niệm tôi xót xa nghĩ đến những người đã nằm xuống cho quê hương tôi dù họ là Việt Nam hay Hoa Kỳ. Tôi nhớ nghĩa trang Biên Hòa không có người thăm viếng thường xuyên như ngày trước và liên tưởng hậu quả tang thương do chiến tranh. Riêng nước VN hàng triệu người rời bỏ quê hương, cửa nhà tan nát, gia đình ly tan. Họ vượt biển, một số chìm sâu trong lòng biển cả hay mất xác trong rừng rậm, làm mồi cho thú dữ...

Phần lớn những người có tên trên bức tường đen đã có gia đình, có cuộc sống êm đềm với vợ trẻ con thơ hay cha mẹ thân yêu nhưng họ đã chết cho đất nước Việt Nam. Xin vô cùng tri ân các cựu chiến binh trong chiến tranh Việt Nam, dù họ qua đời hay còn khỏe mạnh, lành lặn hay thương tật. Quân nhân nhất là chiến binh trong thời chiến theo tôi là những người gian nan nhất trong các ngành nghề. Họ không quản ngại nắng mưa, vào rừng lên núi, xa gia đình, người thân yêu... Xin ơn trên ban phước lành cho các cựu chiến binh chiến tranh Việt Nam và gia đình họ. Cầu mong họ có đời sống tốt đẹp an vui.

Bên ngoài nắng nhẹ, trời trong, đàn chim ríu rít tung tăng và bướm vờn quanh khóm hoa Xuân rực rỡ màu sắc...

Ngày lễ Chiến Sĩ Trận Vong 2019
Ngọc Hạnh